

تأثیر حمل و نقل عمومی بر کیفیت محله

(نمونه موردی: محله فردوسی)

رضا هاشمی معصوم آباد^{۱*}، دکتر لطف الله ملکی^۲، فاطمه ریحانی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری (برنامه ریزی مسکن)، دانشگاه محقق اردبیلی، ایران،

rezahashemimasoomabad@gmail.com

۲- گروه جغرافیا، دانشگاه محقق اردبیلی، malekei_1350@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی، ایران، reihani.r@gmail.com

چکیده

شهرها باید به طبیعت احترام بگذارند، اکولوژی محیطی شهرها باید به عنوان به سرمایه مورد ملاحظه قرار گیرد، و موضوعات محیط زیستی باید در طراحی شهری گنجانده شود و گذر به توسعه پایدار باید شتاب داده شود. شهرها و شهروندان باید به هم گره زده شوند تا تمدنی سازگار با محیط زیست خلق کنند که مردم و محیط زیست در توازن با یکدیگر همزیست شوند. در نیل به این هدف حمل و نقل عمومی نقش موثری ایفا می‌کند. در حالی که سیستم حمل و نقل شهری در خیلی از ابر شهرها از ایده آل خود فاصله زیادی دارد و می‌توان تا اندازه زیادی سیستم حمل و نقل شهری را توسعه داد. در دو دهه اخیر، توجه به سیستم حمل و نقل عمومی به عنوان راهبردی برای بهبود کیفیت محله، نظر بسیاری را به خود جلب کرده است. در پروژه حاضر پس از بررسی نظریات موجود، حمل و نقل عمومی همچون تاکسی و ون به عنوان راهبردی برای ارتقا کیفیت محله در چارچوب الگوی انتقال مسیر سیستم حمل و نقل عمومی از داخل بافت به خارج بافت و رعایت حریم اجتماعی و خصوصی تعریف شده است که پس از تبیین و بررسی این تعریف ایستگاه‌های حمل و نقل عمومی بر محله به وسیله پیمایش میدانی و روش توصیفی-تحلیلی در محله فردوسی تهران مورد تحلیل قرار گرفت. نتیجه بررسی نمونه موردی حاکی از آن است که ۶۵.۸٪ ترافیک این محدوده عبوری می‌باشد و میزان رضایت افراد استفاده کننده از سیستم حمل و نقل عمومی تاکسی و ون خیلی کم ارزیابی شد و توجه به افراد پیاده در این محله در سطح پایینی قرار داشت.

واژه‌های کلیدی: حمل و نقل عمومی، کیفیت زندگی، محله، محله فردوسی

۱- مقدمه

کیفیت محله مقوله‌ای است که در سال‌های اخیر مورد توجه محققان شهری قرار گرفته است، عوامل فراوانی بر کیفیت آن تأثیرگذار است که از مهم‌ترین آن حمل و نقل عمومی می‌باشد، حمل و نقل عمومی از آغاز در فعالیت‌های شهرسازی مورد توجه بوده است. با این وجود سیستم حمل و نقل عمومی کشور به ویژه در شهرهای بزرگ در سطح محلات همه روزه با نارسایی‌های مختلفی مواجه می‌باشد به نحوی که ساکنین این محلات همه روزه با مشکلاتی از قبیل آلودگی‌های زیست محیطی، پایین بودن ضریب ایمنی و ناراحتی‌های ناشی از سفر و... پیامدهای منفی این پیامدها رو به رو هستند. دستیابی به علل و عوامل این نارسایی‌ها در حین حال دستیابی به نکات مثبت استفاده از سیستم حمل و نقل عمومی نیازمند تحقیق جامع، هدفمند و نظام یافته می‌باشد.

حمل و نقل عمومی از یکسو در راستای تشویق افراد به استفاده از حمل و نقل عمومی صورت می‌گیرد و از طرفی بر کاربری و استفاده بیشتر از زمین‌ها تأکید دارد. علاوه بر این، حمل و نقل عمومی سبب احیا بافت محله می‌گردد.